

Barceloní, arquitecte de la promoció del 1971, l'Albert Aguirre Castells es defineix com a **"fill del moviment modern però amb una actitud contextualista, amb voluntat d'adaptar-me als contextos culturals i físics que envolten la meua obra"**. En el seu moment, va situar-se **"sota el paraigua teòric de l'Oriol Bohigas, un excel·lent pedagog que, independentment de la seva obra personal, va fer possible un floriment extraordinari de la nostra arquitectura"**.

El nostre protagonista d'aquestes dues pàgines, d'altra banda, es retrata també com a **"racionalista amb matisos"**: un racionalisme arquitectònic que se situa a part de la línia lecorbusierana estricta d'un Richard Meier -autor del Museu d'Art Contemporani de Barcelona- i roman més a prop de l'enfocament dinàmic i respectuós amb l'entorn d'un Rafael Moneo: **"No m'agrada l'universalisme abstracte de Meier, que faria el mateix edifici a Barcelona, Buenos Aires, Frankfurt o Milà, i en canvi admiro l'actitud flexible i la predisposició al canvi i l'aprenentatge permanent d'arquitectes com Moneo, Norman Foster o d'altres clàssics com Alvar Aalto, Frank Lloyd Wright o Mies van der Rohe"**.

Aquest entusiasta de l'estil modern japonès i l'emergent arquitectura del nord de Suïssa ens confessa que, en qualsevol cas, una de les seves màximes satisfaccions professionals és mirar-se avui els vuitanta-quatre apartaments que va fer ara fa uns anys a Calella de Palafrugell **"trencant amb els tipus de construcció folklorista que acostuma a fer-se a la Costa Brava"**, i comprovar que **"s'integren perfectament, sense cap mena d'agressió, al paisatge"**. Aquest conjunt de casetes verdes amb sostre pla és, tot i que el considera **"estilísticament superat"**, una de les obres per les quals li agradaria que el recordessin.

Es clar que n'hi ha d'altres que considera prou significatives, com l'edifici de la barcelonina cantonada entre Provença i Josep Tarradellas, seu actual de la Conselleria de Política Territorial i Urbanisme de la Generalitat de Catalunya, una enorme estructura de formigó que l'Albert, en col·laboració amb l'arquitecte Jaume Santmartí, va rematar amb **"una façana corba de vidre, bastint un edifici amb molta personalitat però sota cap concepte fet per sobtar, per ser una mena de crit individualista desconnectat d'un entorn. Marca l'inici d'una gran avinguda i havia de ser prou significatiu, però està perfectament integrat en el context"**. I ja és difícil escollir un marc millor, no endebades és ben a prop de l'hotel Barceló-Sants, de Vilaplana i Piñón, obra que l'Albert aprecia molt.

En referència a la seva tasca, encara cal assenyalar que l'Albert està també molt satisfet de la rehabilitació que va fer d'una de les cases que en Francesc Folguera va aixecar a S'Agaró als anys trenta -una construcció d'un neoclassicisme molt mediterrani-, o de la fàbrica de València que li va encarregar un jove empresari, un autèntic client model de la seva generació, **"culte, amb uns raonables coneixements d'arquitectura i una actitud oberta"**.

De clients com aquest, però, no se'n troben gaires en un país amb **"un empresariat d'un nivell cultural més aviat baix i poc flexible, que odia tot allò que li sona a risc i té una visió extremadament**

conservadora i distorsionada del que demana el mercat, posant les coses difícils a l'excel·lent parc de professionals de l'arquitectura que tenim a casa nostra, potser sense gaire figures reconegudes internacionalment, tret de l'indiscutible Enric Miralles, però un dels països del món amb una més gran densitat de bons arquitectes per quilòmetre quadrat, amb una arquitectura l'estat de salut de la qual és envejable".

Per al nostre interlocutor, doncs, el millor dels clients possibles ha estat, en la majoria dels casos, l'administració, que **"només et demana que t'ajustis al pressupost i a les condicions bàsiques del projecte, però no t'imposa coses com de quin color han de ser les façanes"**, i afegeix que les institucions de la Catalunya democràtica han possibilitat que es fessin excel·lents obres públiques, **"especialment els ajuntaments, amb lloc d'honor per al de Barcelona i els seus esplèndids criteris urbanístics, una clara superació del desgavell i l'aire sinistre que presentava la ciutat als anys seixanta i setanta, amb el porciolisme"**.

En la mateixa línia, l'Albert reivindica fins i tot mesures per les quals el consistori barceloní va ser fortament criticat en el seu moment, com la confecció d'una llista d'arquitectes **"recomanats"** destinada als constructors: **"Alguns ho van interpretar com un cas clar de coacció i nepotisme, però això va fer possible si més no que arquitectes de la solvència i el criteri d'en Carles Ferrater o l'Òscar Tusquets fessin moltes obres i amb això jo ja en tinc prou. Si va ser un abús de poder, com a mínim perseguia el bé comú i els resultats estan a la vista"**.

D'altra banda, el nostre entrevistat és dels arquitectes que intenten prioritzar la dimensió cultural i artística de la seva professió per sobre d'altres consideracions, i per això té una opinió molt clara sobre les últimes polèmiques al voltant de la competència amb altres col·lectius: **"Crec que tot allò que té a veure amb la creació i la planificació d'espais ho farà millor un arquitecte que qualsevol altre, per sensibilitat i coneixements, i que els grans arquitectes han fet una mica de tot, des d'interiorisme fins a disseny d'objectes. Reduir l'arquitectura a una simple qüestió tècnica és no entendre'n l'essència"**.

L'Albert, per tant, reivindica la figura de l'arquitecte integral, amb un clar posicionament estètic i fins i tot ètic, i es considera un autodidacta **"per força"** ja que la seva formació universitària va ser víctima de **"les convulsions polítiques dels anys seixanta, amb catedràtics del nivell de Federico Correa i Oriol Bohigas expedientats i una línia involucionista, de la qual només fugia gent com Xavier Rubert de Ventós"**. I acabarem dient que aquesta necessitat de formar-se al marge dels canals institucionals ha ajudat el nostre protagonista a desenvolupar una sòlida actitud humanista. Encara avui compagina la seva dedicació a l'arquitectura amb altres projectes intel·lectuals: **"Ara mateix col·laboro amb una amiga periodista en un llibre sobre l'eutanàsia, en un intent de contribuir a despertar el debat pendent sobre la seva despenalització i, en un sentit més ampli, el reconeixement del dret legal al suïcidi"**.

“Reduir l’arquitectura a una simple qüestió tècnica és no entendre’n l’essència”

Albert Aguirre - Barcelona (Barcelonès)